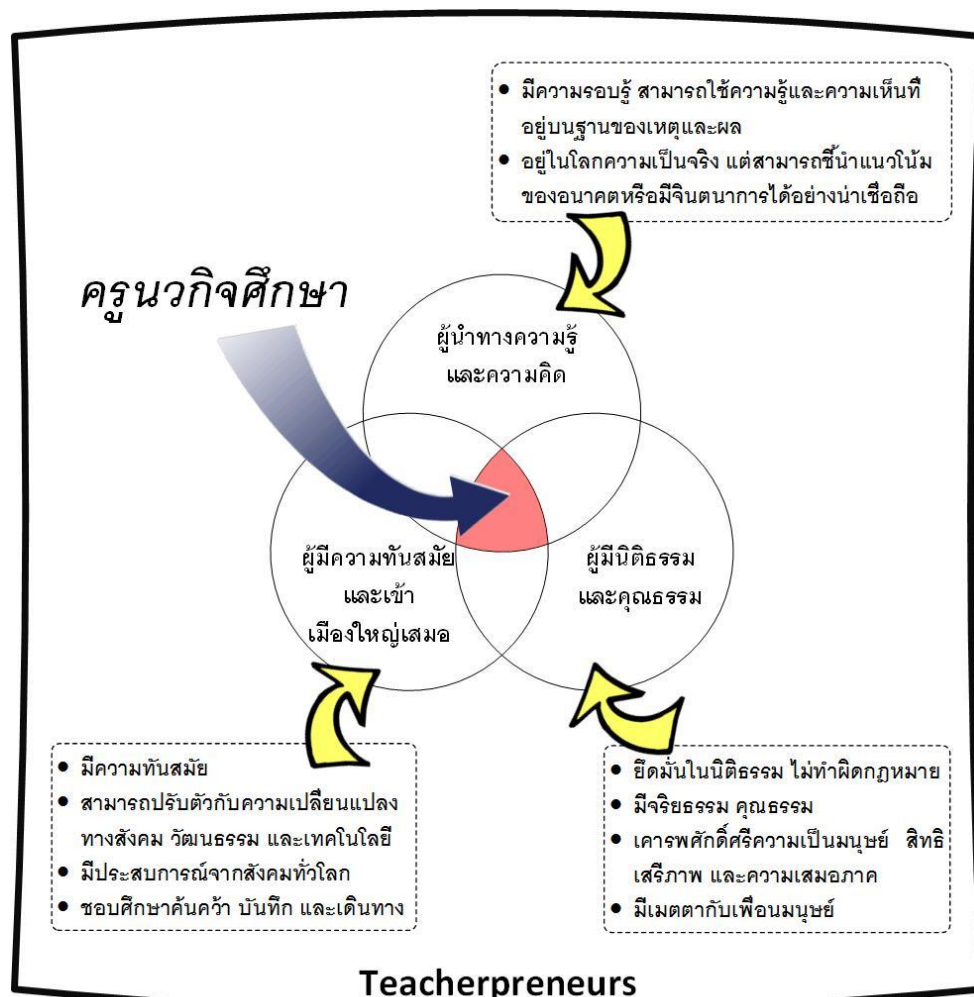

Teacherpreneurs หรือ ครูนวัตกรรมศึกษา

เป็นแนวโน้มและทิศทางใหม่ของครูในอนาคต ซึ่งจะลบบทบาทเดิม ๆ ของการเป็นครูตามแบบนิยมดั้งเดิม ครูนวัตกรรมศึกษาควรจะมีคุณสมบัติดังนี้ :

1. เป็นผู้นำทางความรู้และความคิด (Knowledge and Opinion Leader) ครูนวัตกรรมศึกษามีความรอบรู้ สามารถใช้ความรู้และความเห็นที่อยู่บนฐานของเหตุและผล อยู่ในโลกความเป็นจริงแต่สามารถชี้แนะแนวโน้มของอนาคตหรือมีจินตนาการได้อย่างน่าเชื่อถือ
2. เป็นผู้มีความทันสมัย และ เข้าเมืองใหญ่เสมอ (Cosmopolite and Modernization) ครูนวัตกรรมศึกษาเป็นผู้มีความทันสมัยสามารถปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี มีประสบการณ์จากสังคมทั่วโลก ชอบศึกษาค้นคว้า บันทึก และเดินทาง
3. เป็นผู้มี นิติธรรม และคุณธรรม (Legality and Morality)

ครูนวัตกรรมศึกษา ยึดมั่นในนิติธรรม ไม่ทำผิดกฎหมาย มีจริยธรรม คุณธรรม เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค มีเมตตากับเพื่อนมนุษย์

ผลผลิตครูพันธุ์ใหม่

ครูพันธุ์ใหม่ที่จบการศึกษาหลักสูตร 5 ปีรุ่นแรก หลังจากได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ขณะนี้ส่วนมากได้รับเลื่อนตำแหน่งเป็น “คศ. 1” กันแล้ว หลังจากรับราชการมาเป็นเวลาประมาณ 3 ปี ผลการผลิตครูพันธุ์ใหม่ให้เห็นเป็นรูปธรรมคือ ได้ครูที่เป็นข้าราชการจำนวนหนึ่งไปปฏิบัติหน้าที่สอนเยาวชนของชาติอยู่ขณะนี้ ครูเหล่านั้นได้รับการคัดเลือกอย่างดี มีคุณสมบัติดี สติปัญญาดีและอาจกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท บางคนจบปริญญาโทบ้างแล้ว มีความก้าวหน้าในวิชาชีพครูตามลำดับ และจะเป็นกำลังคนที่มีคุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการต่อไปในอนาคต

กระบวนการผลิตครูพันธุ์ใหม่ส่วนมากจะให้ความสำคัญกับสมรรถนะในวิชาชีพครูหรือความสามารถในการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ ควบคุมบริหารจัดการชั้นเรียนและนักเรียนได้ดีตามที่ได้รับการศึกษามาจากสถาบันการศึกษาที่อยู่ในโครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่นี้ โดยที่หลักสูตรปรับเปลี่ยนจากที่เคยใช้เวลา 4 ปี ปรับให้ใช้เวลา 5 ปี เรียนรายวิชา 4 ปี มีฝึกสอน 1 ปี ตลอดระยะเวลาการเรียนมีทุนการศึกษาให้เรียนจนจบการศึกษา โดยผู้ที่ได้รับทุนในโครงการนี้มีโอกาสเท่าเทียมกันทั้งคนรวยและคนจน กระบวนการผลิตครูพันธุ์ใหม่จึงไม่มีปัญหาเรื่องคุณภาพของผู้จบการศึกษาให้ปรากฏ

การสร้าง “ครูพันธุ์ใหม่” เพื่อคาดหวังว่าจะได้คนดี มีความรู้ดี ความสามารถสูงมาเป็นครู ยกฐานะวิชาชีพครู และผลลัพธ์สุดท้ายคือ การศึกษาของชาติจะมีความทัดเทียม หรือแข่งขันกับต่างประเทศได้ สิ่งที่สังคมคาดหวังจากครูพันธุ์ใหม่อาจไม่ไกลเกินความเป็นจริง และครูเหล่านั้นได้ถูกปลูกฝังอุดมการณ์ดังกล่าวเช่นนั้น นอกจากนี้ครูพันธุ์ใหม่เหล่านี้ยังได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อรักษาอุดมการณ์และความสัมพันธ์ของกลุ่มไว้ โดยเฉพาะการตอบแทนบุญคุณของแผ่นดินที่ให้ทุนการศึกษาจนเรียนจบการศึกษา

แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณของครูพันธุ์ใหม่นั้นยังน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวน “ครูพันธุ์เก่า” ที่อยู่ในระบบราชการ และเมื่อครูพันธุ์ใหม่เข้าสู่ระบบราชการ “การถูกกลืน” ให้เข้ากับครูพันธุ์เก่าและระบบราชการที่ไม่เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มมากนัก ทำให้ครูพันธุ์ใหม่ไม่อาจใช้ศักยภาพของตนได้อย่างเต็มกำลัง และอาจอ่อนแรงลงเรื่อย ๆ ในที่สุดจะถูกกลืนไปกับระบบราชการและไม่แตกต่างจากครูพันธุ์เก่าแต่อย่างใด

ครูพันธุ์ใหม่ส่วนมาก “ยังเด็ก” และยังไม่มีโอกาสเป็นผู้บริหาร ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนมากเป็นครูพันธุ์เก่าที่ทำงาน “รับราชการเพื่อการเติบโตในราชการ” ครูพันธุ์เก่าและผู้บริหารเหล่านี้มีอิทธิพลต่อชีวิตและการทำงานของครูพันธุ์ใหม่อย่างมาก ครูพันธุ์เก่าส่วนหนึ่งเชื่อว่า ความสำเร็จของการทำงานราชการคือ การได้มีตำแหน่ง ชำนาญยศ ที่สูงขึ้น ๆ ความตั้งใจของครูพันธุ์ใหม่ที่ต้องการพัฒนาการศึกษาตามอุดมการณ์ที่ได้รับการปลูกฝังมา เริ่มปรับตัวกลับกับค่านิยมของข้าราชการ คือ การได้มีชั้นยศ และตำแหน่ง ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จและความสามารถในหน้าที่การงาน ตามแบบอย่างครูพันธุ์เก่า และระบบราชการที่สร้างไว้ ครูพันธุ์ใหม่จึงเริ่มมองหาตำแหน่ง ช่องทางที่ทำให้มีตำแหน่งสูงขึ้น วนเวียนซ้ำรอยเดิมกับครูพันธุ์เก่าที่ครั้งหนึ่งก็เคยเป็นครูที่มีอุดมการณ์เช่นเดียวกับครูพันธุ์ใหม่เหล่านี้เช่นกัน

การแสวงหาตำแหน่ง ชำนาญยศที่สูงขึ้นเป็นความก้าวหน้าในวิชาชีพ เป็นสิ่งดีงาม เป็นผลจากการทำงานอย่างตั้งใจด้วยความสามารถ ความอุตสาหะ ไม่ใช่สิ่งเลวร้าย แต่กระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งเหล่านั้นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาชีพครู มีความเป็นธรรม มีความชัดเจนในการประเมิน กฎ กติกาของการเข้าสู่ตำแหน่ง และได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายในทุกขั้นตอนมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ถ้าการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นของครูยังใช้กระบวนการและวิธีการที่ยังคงสร้างความรู้สึกให้เกิดขึ้นกับครูบางกลุ่มว่าไม่
บริสุทธิ์ ไม่ยุติธรรม อย่างที่เป็นอยู่ในขณะนี้ การผลิตครูพันธุ์ใหม่จะไม่ให้ประโยชน์กับสังคมอย่างที่คาดหวัง เพราะการซื้อ
ตำแหน่ง การจ้างทำผลงาน การวิ่งเต้น การประจบนักการเมือง การให้ประโยชน์ การเอาใจผู้มีอำนาจที่สามารถให้คุณให้
โทษได้ ยังมีอิทธิพลต่อการเข้าสู่ตำแหน่ง และการโยกย้ายของครู คุณภาพของครูพันธุ์ใหม่หรือคุณภาพของการศึกษาก็ยัง
ไม่อาจบรรลุตามความคาดหวังของสังคมได้

และถ้ายังคงปล่อยให้ความก้าวหน้าในอาชีพครูยังคงตกอยู่ในกระบวนการและวิธีการแบบที่เป็นอยู่นี้ เมื่อมีการศึกษาถึง
สมรรถนะหรือคุณภาพของ “ครูพันธุ์ใหม่” กับ “ครูพันธุ์เก่า” เมื่อเวลาผ่านไป 5-10 ปีจะพบว่า สมรรถนะของครูพันธุ์ใหม่
และ ครูพันธุ์เก่านั้น “แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ” สรุปว่า เสียเวลากับความพยายามและการลงทุนจำนวนมาก
เพื่อผลิตครูพันธุ์ใหม่

บทความ กฤษมันต์ วัฒนานนท์